

Kungl. Ingenjörsvetenskaps
Akademien

Stockholm
2022-02-16

Dnr: Ju2021/03838
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar

Yttrande från Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) avseende betänkandet från Direktinvesteringsutredningen *Granskning av utländska direktinvesteringar* SOU 2021:87.

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA, har tagit del av rubricerat ärende och vill härmed framföra följande synpunkter:

Tidigare justitierådet och ordföranden i Högsta förvaltningsdomstolen Sten Heckscher har utfört ett grundligt arbete och utredningen är mycket omfattande. Bland de sakkunniga i utredningen finns kvalificerade ämbetsmän och jurister. Dock saknas ett viktigt inslag, nämligen representanter från näringslivet bland de sakkunniga. Detta kan förklara att Direktinvesteringsutredningen fått den inriktning den fått. Som den nu är formulerad är risken överhängande att granskningarna hämmar Sveriges ekonomi och dess näringsliv.

I SOU 2021:87 s. 223 står att läsa: "Sveriges ekonomi är beroende av handel med andra länder. Tillgång till kapital också från andra länder är en förutsättning för en hög konkurrenskraft och för att Sveriges ekonomi ska kunna fortsätta växa och utvecklas." IVA delar detta synsätt och den positiva inställningen till handelns möjlighet att skapa tillväxt. Vidare står att läsa "Sverige ses internationellt som ett framstående innovationsland. Det finns potential att attrahera kunskapsintensiva företag att investera och förlägga verksamhet här."

Dessvärre finns en risk att Sverige skickar fel signaler om granskningssystemet blir alltför omfattande och byråkratiskt. Vi vill locka investerare till Sverige- inte skrämja bort dem. Det system som föreslås riskerar tyvärr att bidra till det senare.

Sverige bör ha möjlighet hindra utländska direktinvesteringar som kan påverka vår nationella säkerhet. IVA ser därför positivt på att ansatser görs för att etablera ett svenskt system för granskning av utländska direktinvesteringar inom skyddsvärda områden. Men det är samtidigt av största vikt för Sveriges näringsliv att vi månar om öppenhet.

Det system för granskning av utländska direktinvesteringar inom skyddsvärda områden som föreslås av utredningen har goda möjligheter att hindra de direktinvesteringar som kan utgöra en säkerhetsrisk. IVA hyser dock oro för att det förslagna systemet kan påverka rättssäkerheten negativt. I utredningen är det inte tillräckligt redogjort för hur denna risk ska

Kungl. IngenjörsvetenskapsAkademien (IVA)

Besöksadress: Grev Turegatan 16, Stockholm
Postadress: Box 5073, 102 42 Stockholm
Telefon: 08-79 1 29 00

www.iva.se

minimeras. Utredningen borde ha varit tydligare kring hur både företag och enskilda individer ska garanteras en rättssäker hantering.

En viktig del av detta krav är att handläggningstiderna kan hållas korta samt att det måste finnas tydliga regler för hur analys och beslut dokumenteras, hur offentlighetsprincipen ska tillämpas och för hur visselblåsare ska skyddas.

IVA ser positivt på att de sociala och kulturella effekterna av utländska direktinvesteringar lyfts fram. På s.226 "Ett uppenbart intresse i sammanhanget är att tidningar, böcker, film, reklam och andra massmedia inte kommer under sådant utländskt inflytande att det allvarligt inkräktar på det fria meningsutbytet, den allsidiga upplysningen eller de kulturella uttrycksmöjligheterna här i landet."

Akademiens beredning av ärendet.

Ärendet har handlagts av Hampus Lindh, projektledare och avdelningssekreterare för IVA avdelning för *ekonomi* (IX). Ledamöterna Claes de Neergaard, Åke Svensson samt Fredrik Sjöholm har lämnat synpunkter och beslut i ärendet har tagits av IVAs verkställande direktör Tuula Teeri.

Tuula Teeri
VD

Hampus Lindh
projektledare, Avdelningssekreterare (IX)